

Nº 6/1948.

STORA UTSKOTTETS betänkande Nº 6/1948 med an **036**
ledning av landskapsnämndens framställning till
Ålands landsting med förslag till landskapslag
angående ändring av landskapslagen om kommunala
barnmorskor i landskapet Åland, utfärdad den 14
september 1945.

Landstinget, som i ärendet fått mottaga lagutskottets betänkande
Nº 4/1948, har däröver inbegärt stora utskottets utlåtande.

Stora utskottet har vid handläggningen av ärendet omfattat lagutskot-
tets betänkande och föreslår värdsamt

att landstinget ville antaga nedanstående
landskapslag.

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om kommunala barnmorskor i landskapet
Åland, utfärdad den 14 september 1945.

I enlighet med Ålands landstings beslut skola 10 och 15 §§ i land-
skapslagen den 14 september 1945 om kommunala barnmorskor i landskapet
Åland erhålla följande ändrade lydelse.

10 §.

Enligt denna landskapslag i landskommuns tjänst anställd barnmorska
av högre lönekategori skall av kommunen i grundlön erhålla minst det be-
lopp, som utfaller enligt nionde avlöningsklassen, och barnmorska av
lägre lönekategori minst det belopp, som utgår enligt åttonde avlönings-
klassen av den för innehavare av landskapstjänst eller -befattning fast-
ställda löneskalan. Dessutom skall kommunal barnmorska åtnjuta dyrtids-
och dyrtidstillägg, där sådant tillskott utgives åt innehavare av mot-
svarande befattningar i landskapets tjänst. Utöver grundlönen skall barn-
morskan erhålla en ordentlig bostad, omfattande minst ett rum, kök och
förstuga jämte värme och lyse, del i källare och nödiga uthus samt bad-
stuga eller rätt att begagna sådan eller badrum eller ock, i den mån des-
sa naturaförmåner icke stå henne till buds, mot dessa naturaförmåner sva-
rande penningvederlag enligt prisläget på orten. Där sådant med skälig
kostnad är möjligt, skall barnmorska tillhandahållas fri telefon.

Barnmorskas avlöning och naturaförmåner i Mariehamn må ordnas enligt
stadens eget bestämmande, dock så, att grundlönen jämte värdet av natura-
förmånerna ej sammanlagt må understiga barnmorskas avlöningsförmåner en-
ligt de i föregående moment stadgade grunder.

I landskapets fattigaste och glest befolkade kommuner tillkommer kom-
munal barnmorska, där landskapsnämnden anser sådant erforderligt, enligt
landskapsnämndens prövning ett ortstillägg av högst tjugo procent av den
i 1 mom. stadgade minsta grundlönen i vederbörande lönekategori.

Kommunal barnmorska i landskommun uppbär årligt ålderstillägg enligt samma grunder som innehavare av landskapets tjänst eller befattning i vederbörande i 1 mom. nämnda avlöningsklass. I avseende å ålderstillägg är barnmorska berättigad att tillgodoräkna sig jämväl den tid hon varit anställd såsom utbildad barnmorska, sjuksköterska eller hälsosyster i statens, landskapets, annan kommun, sammanslutnings av kommuner, bolags eller annan sammanslutnings eller av staten eller landskapet understödd anstalts tjänst.

Ålderstillägg för kommunal barnmorska i Mariehamn utgår enligt stadens bestämmande, dock icke med lägre belopp än vad i föregående moment är sagt.

Barnmorskas lön och annan henne tillkommande ersättning utbetalas månligen ur kommunalkassan. Innan barnmorska, som är gemensam för två eller flere kommuner, antages i tjänst, skall det fastställas, huruledes månadslönen bör till henne utgivas.

Ärende angående barnmorskas bostads- och andra naturaförmåner avgöras vid inträffad meningsskiljaktighet av landskapsnämnden efter landskapsläkarens hörande.

15 §.

Barnmorska, som underlyder bestämmelserna i denna landskapslag är vid uppnådd sextio års ålder skyldig att avgå från sin befattning. Dock kan landskapsnämnden efter att hava hört medicinalstyrelsen och den kommun, som äger anställa barnmorska, berättiga barnmorska att kvarstå i sin befattning ännu till sextiofem års ålder.

Kommunal barnmorska, som oförvitligen tjänat såsom barnmorska i trettio år och uppnått sextio års ålder, vare vid sin avgång från befattningen berättigad att av landskapsmedel erhålla en årlig livstidspension med det belopp, vilket innehavare av landskapets tjänst eller befattning i vederbörande uti 10 § nämnda avlöningsklass uppbär såsom full pension. Såsom till pension berättigande år har barnmorska rätt att räkna sig till godo även den tid, vilken jämlikt 10 § 4 mom. bör beaktas vid fastställandet av ålderstillägg. Blir barnmorska tidigare än ovan sagts varaktigt oförmögen att handhava sin befattning eller innehar hon vid avgång på grund av uppnådd ålder ännu icke trettio pensionsår, berättiga tio pensionsår till tio trettiondedelar av fullt pensionsbelopp och varje påföljande fullt pensionsår till ytterligare en trettiondedel därav, intill dess fullt pensionsbelopp uppnås. Ådrager sig barnmorska sjukdom, som innebär fara för omgivningen, och måste hon av sådan anledning avgå, kan landskapsnämnden, efter det medicinalstyrelsens yttrande införskaffats, på anhållan bevilja henne vårdbidrag för viss tid eller skälig pension

oberoende av pensionsåren.

Stadgandena i denna paragraf äga motsvarande tillämpning med avseende å barnmorska, som i 3 § 2 mom. omförmäles.

För kommunal barnmorska, som vid denna landskapslags ikraftträdande åtnjuter ordinarie pension av landskapsmedel, höjes sagda pension från och med den 1 januari 1947 sålunda, att

1) den tidigare med 17.640 mark utgående fulla pensionen kommer att vara lika stor som innehavares av landskapets tjänst eller befattning fulla pension i åttonde avlöningsklassen och delpensionen en lika stor del av sistnämnda pension, som den tidigare delpensionen utgjorde av 17.640 mark, samt

2) den tidigare med 18.720 mark utgående fulla pensionen kommer att vara lika stor som innehavares av landskapets tjänst eller befattning pension i nionde avlöningsklassen och delpensionen en lika stor del av sistnämnda pension, som den tidigare delpensionen utgjorde av 18.720 mark.

Denna landskapslag träder i kraft den 1 oktober 1947. Dock skola stadgandena i 10 § tillämpas från och med den 1 januari 1947.

Mariehamn den 23 februari 1948.

På stora utskottets vägnar:

Carl Carlson
Carl Carlson.

Valter Johansson
Valter Johansson.

Närvarande i utskottet: ordföranden Carl Carlson samt medlemmarna Elis Andersson, Carl Bengtz, Hjalmar Holmqvist, Gustaf Jansson, Larson Lindblom, Nordman och Persson samt suppleanten Lindholm.